

LES SABATES D'EN JAUME

Josep Gual Lloberes .

1.Paisatge de l'Ebre

Avui he tornat a la Serra de Pàndols.
I a la cova he trobat
les sabates d'en Jaume.

Un forat a les soles
Una pinta de bales,
Dins d'un plat enfangat
Tres cascots de metralla.

Des de l'any trenta-vuit
Jo no havia tornat
A la Serra de Pàndols
I a la cova han quedat
Les sabates d'en Jaume.

Dins d'un plat enfangat
Tres cascots de metralla
A la cova han quedat
Les sabates d'en Jaume.

2.Cal aportar, obligatòriament

Cal aportar, obligatòriament,
plat i cullera, la manta i les sabates
i ens proveeixen amb l'equip
d'una camisa i espadenyes bastes.
Dintre el macuto un pa de munició
i dues llaunes de conserves magres.
Disset anys a l'esquena, molta por
i les arengues vibrants del comissari.

3.Francesc Serrat, has estat el primer

Francesc Serrat, has estat el primer
de passar-ne els taps en hora mala,
te n'has fet l'estella i ara jeus
damunt la passera metrallada.
Avui t'han enterrat a Miravet
quan el sol d'horabaixa es despenjava.
Ales d'Itàlia t'han occit, i avui,
a Badalona, la gent es passeja
per la Rambla.

4.En començar el combat

En començar el combat
quedem a l'estacada,
els canons i els morters
ens cusen de metralla,
per l'aire els avions

ordenen el desastre,
i els tancs pugen roncant
les cotes calcigades.
No ens deixen reposar
i l'alenada ens paren.

5. Avui que descansem a rereguarda

Avui que descansem a rereguarda
ha vingut a visitar-nos
el Comissari de Propaganda
de la Generalitat de Catalunya.

Ha fet donació de tres mil dos-cents emblemes
de l'escut amb les barres.

Ens ha jurat i perjurat
adduint antecedents del Bloc Obrer i Camperol
que ni ara ni mai
es passarà a la CIA

6. No ens agombolen ocells protectors

No ens agombolen ocells protectors,
res del que vola per l'espai és nostre:
tots són de l'Eix; els trimotors
i un cel feixuc tenim per sostre.
Cauen trinxats els ametllers i ullastres,
la pols del foc ens aterra i consum,
per defensors només tenim els astres:
volem la fosca i avorrim la llum.

7. Per les regueres circula lenta

Per les regueres circula lenta
l'aigua encalmada dels arrossars,
ran de la sínia el barral de vidre
vessa vi negre pel bequerull
i per la sèquia llisquent d'anguiles
ja l'all-i-pebre hi has somniat
o bé les llisses ben torradetes
i la paella del rossejat.

Vicent, no pensis més en la teca:
ple de lleties, et passo el plat.

8. Després d'haver passat la torbonada

Després d'haver passat la torbonada
vindrà el repòs malaltís i fictici
dels dies de l'oblit, si és que s'oblida
el martiri de tots els que estimares.
A Pàndols i a Cavalls resten immòbils
centenars de companys que no volien
aquesta mort tan mal pagada;
no es podriran en va i, tots els ossos,

seran garbons que prendran arborada
quan la nova alba un cel vermell encengui
que il·lumini la terra trepitjada.

9.No vetllaran el nostre son. Entre cap i coll

No vetllaran el nostre son
gòtics xiprers
ni la quietud austera
d'arcs romànics.
Tindrem per descansar
un ram barroc
de malva i avellanes.

* * *

Entre cap i coll pengeu-vos
el sac de la derrota
-la nostra-
vosaltres, que molt destres
assolireu
la rutilant victòria.
Penseu, però,
allò dels dies
i les llonganisses,
el llevat i el forment:
el pa de la jornada.

Que el fil
es trencarà
per allà
on peti,
perquè encara és ben nostra
l'esperança.

10.D'un drap penjat d'un pal. Del riu no en diré el nom. Auca del riu

D'un drap
penjat d'un pal
en diuen:
la bandera.

D'un sot
allargassat
en diuen:
la trinxera.

Un home
és un soldat
i un capità
qui els mana.

Debatut
i comptat
l'exèrcit:

un ramat.

Els mots
ha trabucat
el vent
d'aquesta guerra.
* *

Del riu no en diré el nom,
ja el teniu a la memòria:
les coses que sap tothom
ja les contarà la Història.

Del riu no en diré el nom,
i avui pau i demà glòria.
No fos cas que traspassés
l'administrativa norma
i aleshores la vessés
i m'aixequessin l'informe.

Perquè vaig amb peus de plom
no vull que em toquin el llom.
Un ocell que cau del niu
em dicta l'auca del riu.
* *

AUCA DEL RIU

A la nit del Sant Patró
vam passar sense un canó.

En arribar a l'altra banda
ja semblava can Garlanda.

Tots els ponts dels enginyers
es van girar del revés.

Però nosaltres endavant,
que la cosa es va engrescant.

Amb aquests impediments
ni el combregar hi serà a temps.

Ens les foten de valent
però nosaltres: anar fent.

Un bombardeig d'avions
del país dels macarrons.

I avions amb la creuassa
del país de pura raça.

No passen pas el rosari
el tinent i el comissari.

Les coses van mal donades
a canons i a morterades.

Ara amb armes i bagatges

anirem a nous paratges.

Altres coses no puc dir
i a l'auca dono fi.

(Podeu posar-hi ninots del Perich.)

Badalona, agost-setembre del 1975